

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

همایش لیزینگ کارآفرینی و توسعه اقتصادی

تأمین مالی شرکتهای لیزینگ

از طریق

تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری

میثم رادپور: دانشجوی دکترای بانکداری / مدیرعامل شرکت ماتریس پارس کیش
زهرا وکیلی نیا: کارشناس شرکت لیزینگ نوین

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

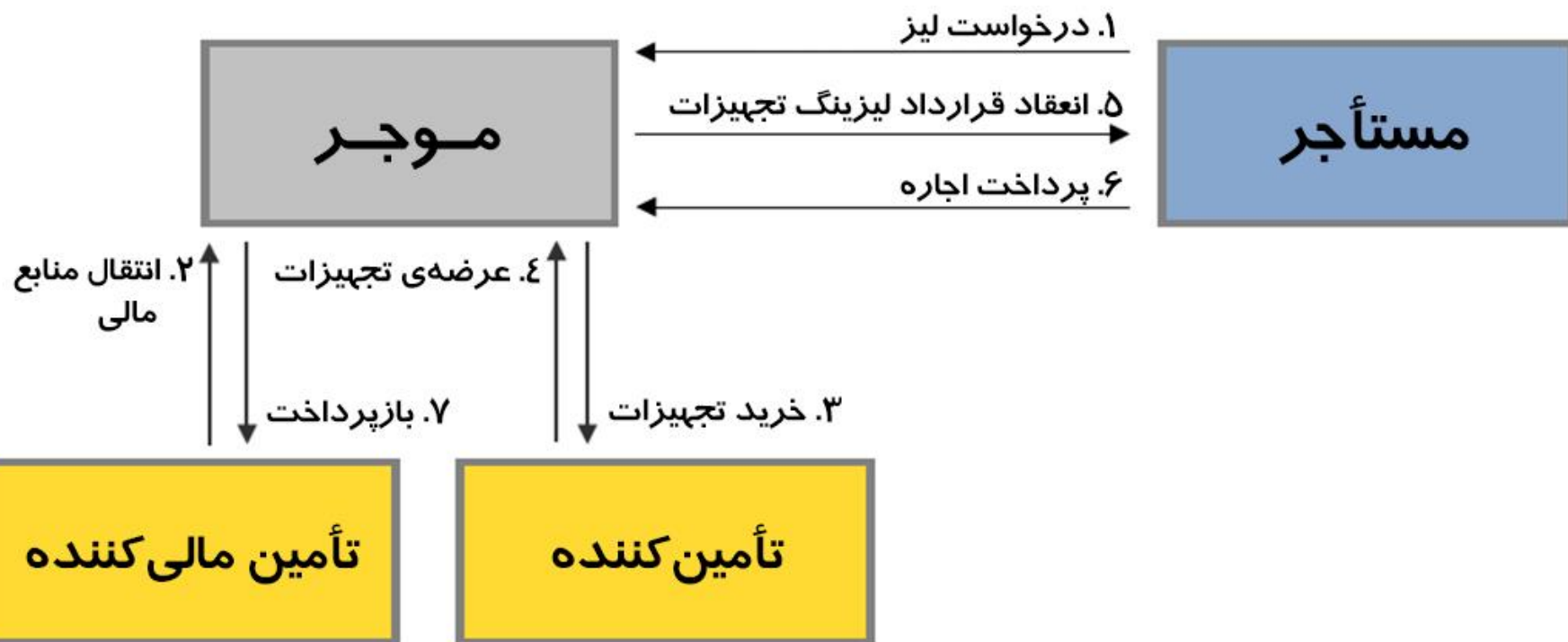
لیزینگ و تأمین مالی کسب و کارها

- ✓ لیزینگ به عنوان واسطه‌ی مالی
- ✓ لیزینگ در مقایسه با وام بانکی
- ✓ اهمیت لیزینگ در تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط

نقش واسطه‌گری شرکت‌های لیزینگ (I)

شرکت‌های لیزینگ همانند بسیاری از نهادهای مالی در واقع واسطه‌های مالی‌اند. آن‌ها منابع مالی موردنیاز خود را از طریق بازارهای مالی تأمین می‌کنند و ضمن فرآیند واسطه‌گری آن منابع را به شکل دارایی در اختیار مشتریان خود قرار می‌دهند.

نقش واسطه‌گری شرکت‌های لیزینگ (II)

Source: Based on Izumi (2006)

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

شرکت لیزینگ در مقایسه با بانک

حفظ مالکیت دارایی‌ها

شرکت‌های لیزینگ مالکیت دارایی‌های واسپاری شده را حفظ می‌کنند و بنابراین قادرند در صورت نکول مشتریان به سادگی آن دارایی‌ها را به تصرف خود درآورند.

مزایای مالیاتی

شرکت‌های لیزینگ به دلیل سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت و تجهیزات مولد از مزایای مالیاتی برخوردارند.

تمرکز و تخصص

شرکت‌های لیزینگ در مقایسه با بانک‌های تجاری خدمات مالی محدودتری ارائه می‌کنند و از این جهت تمرکز بیشتری بر کسب و کار خود دارند.

الزامات قانونی کمتر

شرکت‌های لیزینگ نهادهای سپرده‌پذیر نیستند و بنابراین، نسبت به بانک‌های تجاری با الزامات قانونی کمتری مواجه اند.

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

لیزینگ نسبت به وام بانکی

شرایط تأمین مالی متقاضیان وام از طریق نظام بانکی

- سابقه‌ی حضور نسبتاً بلندمدت متقاضیان در سیستم بانکی
- سابقه‌ی اعتباری نسبتاً درخشان در سیستم بانکی
- در اختیار داشتن وثیقه‌ی کافی

لیزینگ امکان تأمین مالی متقاضیان را با شرایط نسبتاً سهل‌تری، فراهم می‌آورد.

نتایج یک تحقیق*

موضوع تحقیق

- دلایل رد تقاضاهای وام بانکی

نمونه‌ی تحقیق

- نمونه‌ای متشکل از ۲۵ هزار شرکت فعال در ناحیه‌ی یورو انتخاب شدند. تعداد پرسنل آن شرکت‌ها بین ۹ تا ۲۴۹ نفر بوده است.

نتیجه‌ی تحقیق

- مهم‌ترین دلیل رد تقاضاهای وام عدم کفایت وثایق مشتریان بوده است. *کارآفرینی و توسعه*

نتایج یک تحقیق*

موضوع تحقیق

- نارسایی‌های بازار و مشوق‌های لیزینگ

نتیجه

- شرکت‌های که رتبه‌ی اعتباری نسبتاً پایینی دارند نسبت به شرکت‌هایی که رتبه‌ی اعتباری نسبتاً بالایی دارند، به میزان بیشتری از لیزینگ استفاده می‌کنند.

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

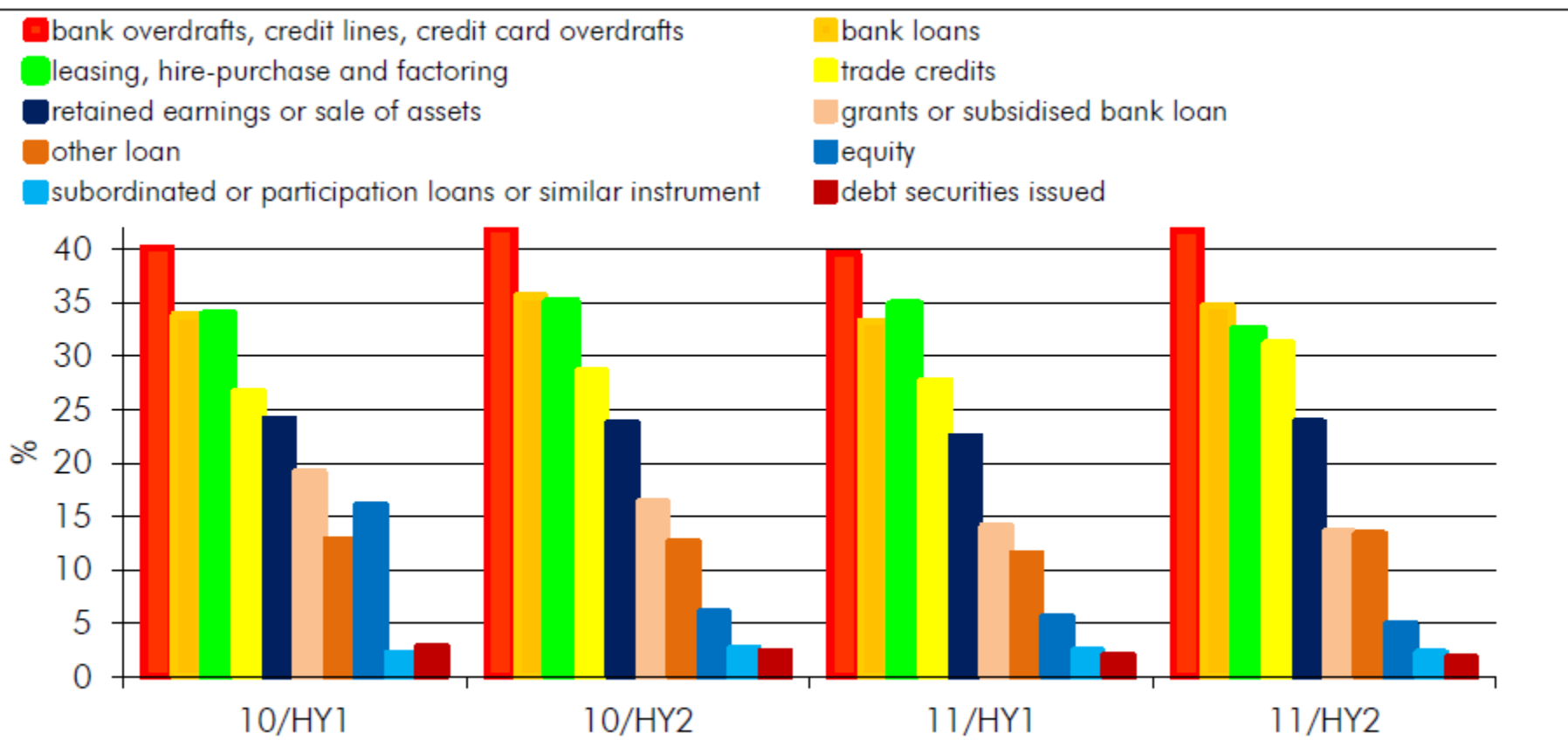
تحقیق بانک مرکزی اروپا (I)

- بانک مرکزی اروپا در بازه‌ی زمانی اکتبر ۲۰۱۱ تا مارچ ۲۰۱۲ مطالعه‌ای در مورد دسترسی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط واقع در ناحیه‌ی یورو به منابع مالی انجام داد.

✓ بر اساس نتایج این مطالعه مهم‌ترین مسائل آن کسب‌وکارها عبارتند از: ۱. مشتری‌یابی ۲. دسترسی به منابع تأمین مالی

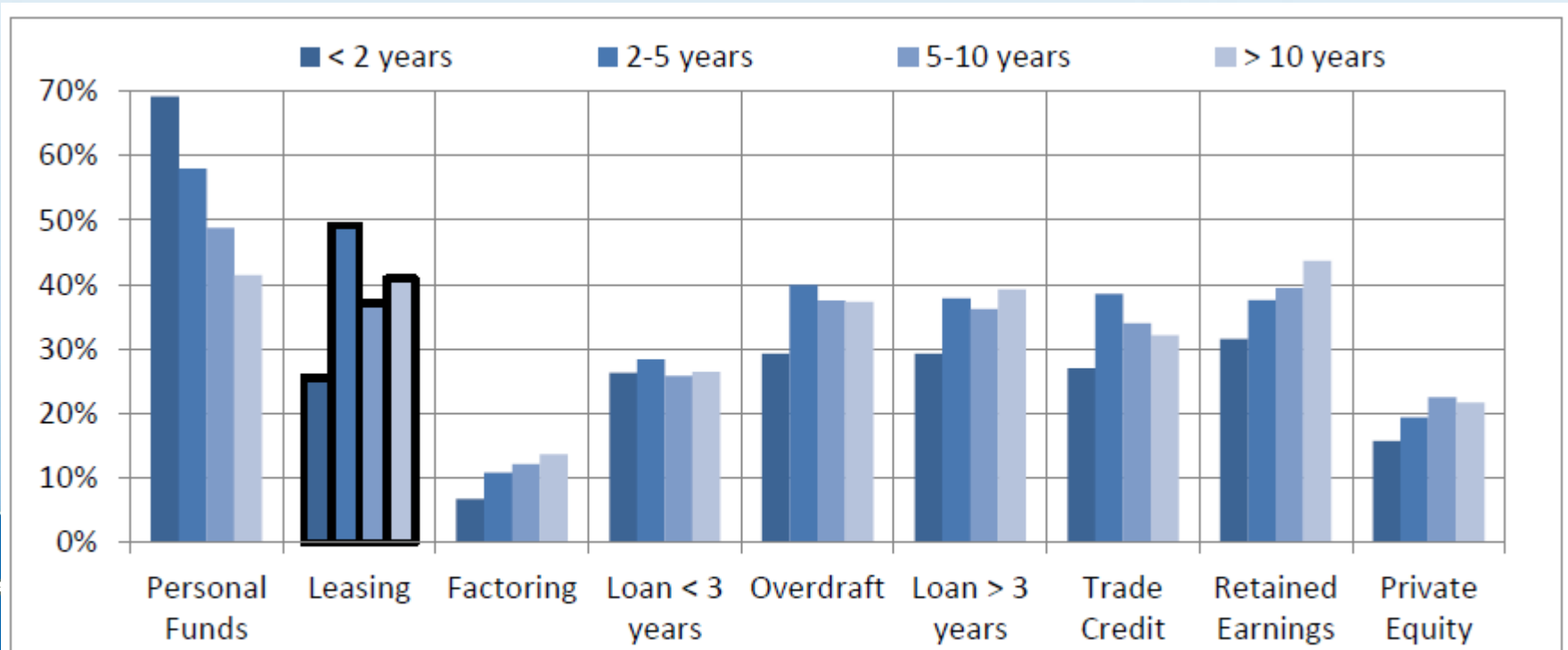
تحقیق بانک مرکزی اروپا (II)

همچنین بر اساس این مطالعه لیزینگ، اجاره به شرط تملیک و خرید دین توأمان به عنوان سومین منبع تأمین مالی آن کسب و کارها شناخته می شود.

تحقیق دانشگاه آکسفورد (I)

- منابع تأمین مالی شرکتهای متوسط و کوچک بر اساس گروه سنی در سال ۲۰۱۰ در ناحیهی یورو

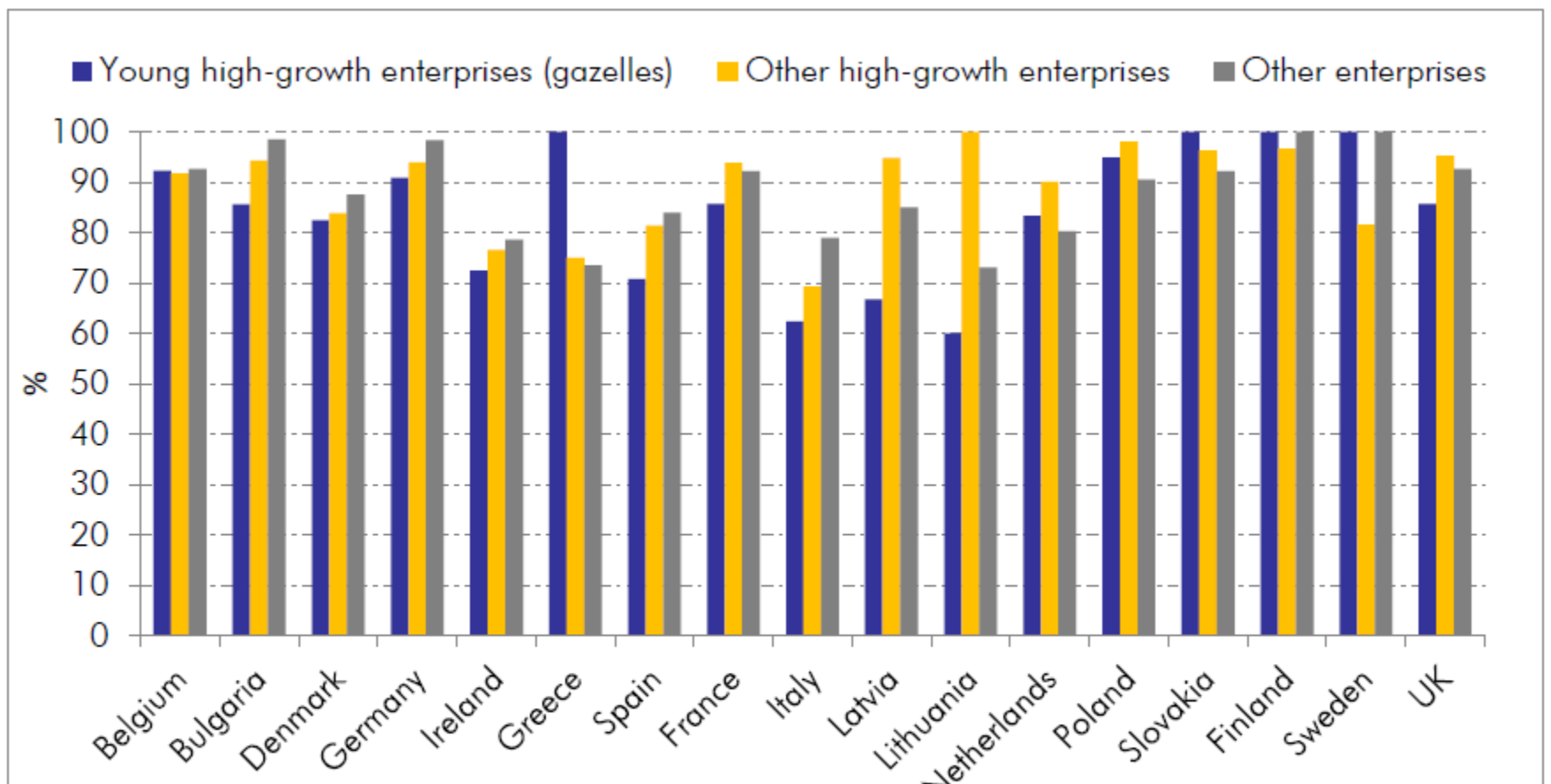

تحقیق دانشگاه آکسفورد (II)

- نتایج تحقیق دانشگاه آکسفورد هم‌چنین نشان می‌دهد:
- حدود ۴۰ درصد از شرکت‌های کوچک و متوسط در ناحیه‌ی یورو از لیزینگ استفاده می‌کنند، و وام بانکی از این بابت در رتبه‌ی دوم قرار دارد.
- در مورد شرکت‌هایی که از لیزینگ به‌عنوان ابزار تأمین مالی استفاده کرده‌اند، سهم لیزینگ حدود ۳۲.۴ درصد، و سهم وام بانکی حدود ۳۰.۱ درصد است.

تحقیق سازمان همکاری اقتصادی و توسعه

- نرخ تصویب درخواست‌های لیزینگ شرکت‌ها در میان کشورهای ناحیه یورو در سال ۲۰۱۰

نتیجه‌گیری: لیزینگ و کسب‌وکارهای کوچک

شرکت‌های لیزینگ برای تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط، نهادهای مالی ایده‌آلی هستند. این شرکت‌ها کسب‌وکارهای کوچک و متوسط را قادر می‌سازند که از طریق اهرم کردن وجوه کوچک خود با خود دارایی مورداجاره (به‌عنوان وثیقه) آن را خریداری کنند. این کارکرد شرکت‌های لیزینگ خصوصاً در اقتصادهایی اهمیت دارد که از یک طرف کسب‌وکارهای کوچک در رشد اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی سهم مهمی دارند، و از طرف دیگر به دلیل عدم توسعه‌ی بازارهای مالی و بخش بانکداری آن کسب‌وکارها همیشه از بابت تأمین مالی در مضیغه‌اند.

تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری

- ✓ تأمین مالی ساختاریافته
- ✓ تبدیل به اوراق بهادار کردن
- ✓ تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری

اهمیت روش‌های نوین تأمین مالی شرکت‌های لیزینگ

- ✓ در کشورمان کسب‌وکارهای کوچک و متوسط بخش مهمی از اقتصاد را نمایندگی می‌کنند.
- ✓ نهادهای فعال در تأمین مالی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در ایران وجود ندارند.
- ✓ منابع بانکی به‌عنوان منابع کمیاب و ذی‌قیمت خصوصاً در دسترس کسب‌وکارهای متوسط و کوچک نیست.
- ✓ توسعه‌ی نهادهای مالی همانند لیزینگ در تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط بسیار راه‌گشاست.
- ✓ استفاده از روش‌های نوین جهت تأمین مالی شرکت‌های لیزینگ بسیار حائز اهمیت است.

گزینه‌های تأمین مالی

ابزار استاندارد

- سهام
- اوراق مشارکت
- وام بانکی

ابزار غیراستاندارد

- تأمین مالی ساختاریافته

تأمین مالی ساختاریافته

تأمین مالی ساختاریافته

- تأمین مالی ساختار یافته جهت حل مسائل منحصر به فرد مالی در بنگاه‌های اقتصادی توسعه یافته است. این سرفصل دانش مالی امکان تأمین مالی شرکت‌ها را براساس نیازهای خاص و ویژگی‌های منحصر به فرد آنها فراهم می‌سازد. جوهره‌ی تأمین مالی ساختاریافته تبدیل به اوراق بهادار کردن است.

تبدیل به اوراق بهادار کردن

تبدیل به اوراق بهادار کردن

- تبدیل به اوراق بهادار کردن فرآیندی است که شامل یک کاسه کردن انواع مختلف قراردادهای بدهی مانند وام‌های رهنی مسکونی، وام‌های رهنی تجاری، وام‌های اتومبیل، بدهی‌های کارت‌های اعتباری، قراردادهای واسپاری و ... و فروش این بدهی‌های یک کاسه شده به عنوان اوراق قرضه، گواهی انتقالی قرضه و تعهدات رهنی وثیقه‌دار و ... به سرمایه‌گذاران است. اصل و بهره بدهی‌هایی که پشتوانه‌ی اوراق بهادارند، به طور مرتب به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌شود.

کارآفرینی و توسعه

تبدیل به اوراق بهادار کردن: محصولات

اوراق بهادار با پشتوانه‌ی
وام‌های رهنی

mortgage-
backed
securities

اوراق بهادار با پشتوانه‌ی
دارایی

asset-backed
securities

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش نیرینگ، کارآفرینی و توسعه

اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری

- شرکت‌های لیزینگ می‌توانند به پشتوانه‌ی انواع قراردادهای واسپاری، انواع اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری منتشر کنند. اگر دارایی مورداجاره اتومبیل باشد، به اوراق بهادار حاصل «اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری اتومبیل» گویند؛ به همین ترتیب اگر موضوع قراردادهای واسپاری، تجهیزات، مستغلات تجاری، مسکونی و ... باشد، اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری مربوطه حاصل می‌شود.

شیوهی مرسوم تأمین مالی

اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری گزینه‌ای جذاب برای تأمین مالی شرکت‌های لیزینگ محسوب می‌شود. در حال حاضر بسیاری از شرکت‌های لیزینگ در سراسر دنیا از این روش جهت فروش قراردادهای واسپاری خود در بازار سرمایه استفاده می‌کنند، و ضمن تأمین مالی فرصت‌های سرمایه‌گذاری جدیدی را برای فعالان بازار سرمایه فراهم می‌کنند.

سابقه

تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری سابقه‌ی چندان طولانی‌ای ندارد. اولین اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری اتومبیل در سال ۱۹۹۴ منتشر شد. از آن زمان تا کنون بازار این اوراق روند رو به رشد داشته است.

مثال: شرکت GM Financial

انتشار اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری اتومبیل

شرکت جی‌ام‌فاینانشال که بازوی مالی شرکت جنرال موتورز محسوب می‌شود در سال جاری میلادی برای اولین بار اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری اتومبیل منتشر کرد. ارزش این اوراق بیش از ۷۰۵ میلیون دلار بوده است که در شش طبقه طراحی شده و به فروش رسید.

مثال: بانک CIT

انتشار اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری تجهیزات

بانک سی‌آی‌تی در ایالات متحده که رهبری تأمین مالی و ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ای به کسب‌وکارهای کوچک و متوسط را بر عهده دارد، در نوامبر سال ۲۰۱۳ حدود ۷۵۰ میلیون دلار اوراق بهادار با پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری تجهیزات منتشر کرد. سی‌آی‌تی در عرضه‌ی خصوصی، ۵ طبقه اوراق قرضه با درآمد ثابت را به پشتوانه‌ی قراردادهای واسپاری تجهیزات شرکت لیزینگ سی‌آی‌تی وندور فاینانس به فروش رساند. بانک سی‌آی‌تی از سال ۲۰۰۰ تا کنون تعداد ۱۹ مجموعه از قراردادهای واسپاری شرکت‌های لیزینگ را تبدیل به اوراق بهادار کرده است.

مزایای تأمین مالی

مزایای تبدیل به اوراق بهادار کردن برای شرکتهای لیزینگ

- حذف داراییها و تعهدات مربوط به آن داراییها از ترازنامه‌ی شرکت لیزینگ
- کسب درآمد
- تأمین وجوه با هزینه‌ی پایین‌تر
- آزادسازی سرمایه به‌منظور تأمین الزامات کفایت سرمایه
- تحصیل سرمایه‌گذاران جدید
- منبع تأمین مالی در هنگام استرس مالی

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری در ایران

- ✓ دستاوردهای اقتصادی
- ✓ ملاحظات قانونی
- ✓ نتیجه گیری

دستاوردهای اقتصادی

تأمین مالی کسب و کارهای کوچک در کشورمان

- تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری از طریق جذب منابع مالی برای شرکتهای لیزینگ، مسیر تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط را در کشورمان هموار می‌سازد.

توسعه‌ی بازار سرمایه

- تبدیل به اوراق بهادار کردن قراردادهای واسپاری ابزار مالی جدیدی را روانه‌ی بازار سرمایه‌ی کشور می‌کند. ابزاری که می‌تواند در توسعه‌ی بازار سرمایه و در نتیجه‌ی افزایش پایه‌ی سرمایه‌ی بازارهای مالی نقش آفرین باشد.

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه

ملاحظات قانونی

✓ نیاز به مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار

✓ نیاز به مجوز بانک مرکزی

✓ ملاحظات حسابداری و حسابرسی

✓ ملاحظات مالیاتی

✓ ملاحظات حقوقی

✓ ملاحظات فنی

با تشکر

۲۶ خرداد ماه ۱۳۹۳، همایش لیزینگ؛ کارآفرینی و توسعه